

Konsument pod ochroną

Zenon Baranowski

Wzmocnienie praw konsumentów przewidują zmiany w prawie przygotowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Obszerny projekt zmian w postępowaniu cywilnym przed sądami przewiduje przede wszystkim wprowadzenie specjalnego, odrębnego postępowania z udziałem konsumentów oraz generalnie zwiększenie zakresu ich ochrony. Ministerstwo Sprawiedliwości podkreśla, że jest to przejaw „wyjścia naprzeciw oczekiwaniom środowiska konsumentów co do zwiększenia zakresu ochrony ich praw”.

Jedną z istotnych zmian jest możliwość prowadzenia procesu w sądzie właściwym dla miejsca zamieszkania konsumenta, a nie przedsiębiorcy. „Możliwość wytoczenia powództwa przez sąd właściwy dla miejsca zamieszkania konsumenta ułatwia konsumentom realizację prawa do sądu” – czytamy w uzasadnieniu projektu. – Zmiany, które wprowadzamy, mają przybliżyć fizycznie sąd do konsumenta – wskazuje w rozmowie z „Naszym Dziennikiem” dr hab. Marcin Warchoł, wiceminister sprawiedliwości, odpowiedzialny za tę nowelizację. Minister tłumaczy, że jest to dalszy ciąg przepisów zwiększających ochronę konsumenta, które zostały opracowane w resorcie sprawiedliwości. Zaznacza, że zwiększanie sprzedaży towarów czy usług przez internet wymaga pogłębiania ochrony konsumentów. Istotnym aspektem jest to, że konsumenci z założenia są słabszą stroną umów, nie dysponują np. zespołami prawników czy ekspertów, dlatego gdy dojdzie do sporu, należy wzmocnić ich sytuację w sądach.

Szybsze postępowanie

Inne rozwiązania dotyczące konsumentów przewidują też przyspieszenie postępowania przed sądami. Służyć ma temu m.in. obowiązek przedstawiania przez przedsiębiorcę materiału dowodowego na początku postępowania. – Przedsiębiorca będzie zobowiązany do tego, aby już na początku postępowania, w pierwszym piśmie procesowym, przedstawił wszystkie dowody, pod rygorem ich pominięcia w sądzie. To poprawia sytuację konsumenta, który nie będzie zaskakiwany w toku procesu np. nowymi dowodami – wyjaśnia wiceminister sprawiedliwości.

Inny element to położenie nacisku na mediacje, polubowne załatwienie sporu między przedsiębiorcą a konsumentem, bez konieczności pójścia do sądu. Takie dążenia ma wzmocnić sankcja wobec przedsiębiorcy, który uchyla się od polubownego załatwienia sprawy, w postaci możliwości nałożenia na niego kosztów procesu, a nawet ich podwyższenia, niezależnie od wyników sprawy. – Ten aspekt finansowy ma zachęcić do mediacji, do polubownego załatwienia sprawy, żeby do sądu iść w ostateczności – mówi dr hab. Marcin Warchoł.

– Są to działania pozytywne umacniające prawa konsumentów – ocenia w rozmowie z „Naszym Dziennikiem” mec. Lech Obara. Zwraca uwagę, że to kolejne kroki ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości zmierzające do umocnienia pozycji konsumentów w sądach i zwiększenia ich ochrony.

Radca prawny wskazuje, że szczególnie cenne są takie rozwiązania, jak możliwość rozłożenia kosztów

sądowych na raty oraz proces w miejscu zamieszkania konsumenta. – Rozłożenie kosztów sądowych na raty to są bardzo interesujące zmiany, to urealnia nam prawo do sądu – zauważa mec. Obara. – Z kolei proces w miejscu zamieszkania konsumenta pozwoli obniżyć jego koszty – akcentuje.

Prawnik postuluje jednak – w sytuacji nałożenia na przedsiębiorców istotnych obowiązków proceduralnych – wyłączenie z ich kategorii małych rodzinnych gospodarstw wiejskich, nad czym pracuje ministerstwo rolnictwa. – To przemawia za tym, żeby do grupy konsumentów dołączyć również małe rodzinne gospodarstwa rolne – konstatuje mec. Obara.

Niepotrzebna komplikacja

Jednak nie wszystkie propozycje zmian w prawie prawnicy oceniają pozytywnie. – Możliwość wyboru właściwości miejscowej sądu przez konsumenta, także poprzez wybór sądu właściwego dla jego miejsca zamieszkania, wydaje się dobrym pomysłem, natomiast tworzenie nowego odrębnego trybu to kolejne komplikowanie i tak już skomplikowanej procedury rozstrzygania sporów cywilnych – tłumaczy dr Paweł Bała, adwokat. – Obowiązek powoływania wszystkich twierdzeń i dowodów w pozwie lub w odpowiedzi na pozew przez przedsiębiorcę (prekluzja dowodowa) oceniam pozytywnie, ale nie ma potrzeby tworzyć nowego postępowania odrębnego, by osiągnąć taki skutek – konstatuje.

W ocenie resortu sprawiedliwości projekt ma uprościć obowiązujące procedury, co przełoży się na zmniejszenie obciążenia sądów pracą i skrócenie czasu trwania postępowań. „Celem zmian jest także ułatwienie stronom i pełnomocnikom kontaktu z sądem, ułatwienie konsumentom dochodzenia swoich praw na drodze sądowej oraz wypełnienie luk w obowiązującym prawie” – podkreśla MS w uzasadnieniu. Projekt jest obecnie na etapie konsultacji i opiniowania. Według ministra Marcina Warchoła powinien on zostać przyjęty przez Sejm na początku przyszłego roku.

Artykuł dostępny na stronie:
<http://wp.naszdziennik.pl/2021-09-08/355613,konsument-pod-ochrona.html>